

PROGRAMACIÓN DO DEPARTAMENTO DE MÚSICA

CURSO ACADÉMICO 2019-2020

IES de CHAPELA
Chapela (Redondela)

Profesorado

Dolores Tapia Silva

Miguel Pérez Lorenzo

Mª Elena Lorenzo Berrocal

Xefe de Departamento

Dolores Tapia Silva

PROGRAMACIÓN DO DEPARTAMENTO DE MÚSICA

Índice hipervinculado

I Introducción e contextualización

II Desenvolvemento de competencias clave.

Relación cos estándares.

- II.1 As competencias clave na Música
- II.2 2º ESO
- II.3 3º ESO
- II.4 4º ESO
- II.5 Linguaxe e Práctica Musical

III Obxectivos

- III.1 Obxectivos xerais ESO
- III.2 Obxectivos xerais Bacharelato
- III.3 2º ESO – Obxectivos prioritarios
- III.4 3º ESO – Obxectivos prioritarios
- III.5 4º ESO – Obxectivos prioritarios
- III.6 LPM – Obxectivos prioritarios

IV Concreción estándares – temporalización – grao mínimo – procedementos e instrumentos de avaliación.

- IV.1 Concreción 2º ESO
- IV.2 Concreción 3º ESO
- IV.3 Concreción 4º ESO
- IV.4 Concreción LPM – 1º Bacharelato

V Concrecións metodolóxicas

VI Materiais e recursos didácticos

VII Bloques de contenidos

- VII.1 2º ESO – Bloques de contenidos
- VII.2 3º ESO – Bloques de contenidos
- VII.3 4º ESO – Bloques de contenidos
- VII.4 LPM – Bloques de contenidos

VIII Criterios sobre evaluación, cualificación e promoción

- VIII.1 Criterios 2º ESO
- VIII.2 Criterios 3º ESO
- VIII.3 Criterios 4º ESO
- VIII.4 Criterios LPM – 1º Bacharelato

IX Indicadores de logro no proceso de ensino

X Recuperación materias pendentas

XI Acreditación conocimientos previos materias bacharelato

XII Evaluación inicial

XIII Medidas de atención á diversidade

XIV Elementos transversais

XV Actividades complementarias e extraescolares

XVI Evaluación da Programación

I Introducción e contextualización ↑

O Departamento de música do IES de Chapela imparte aulas nos niveis de 2º, 3º e 4º de Educación Secundaria Obrigatoria e no primeiro curso de Bacharelato. No caso da ESO, a materia forma parte das específicas que o alumno ou alumna debe cursar obrigatoriamente en 2º e 3º, e á que pode optar en 4º tanto se vai pola opción de Ensinanzas Académicas, como se elixe a de Ensinanzas Aplicadas. Tamén no 4º curso de ESO, pode escoller Artes Escénicas e Danza. En Bacharelato, e baixo a denominación de *Linguaxe e Práctica Musical* en 1º, a materia forma parte do grupo das específicas á que o alumnado pode optar nas dúas modalidades de Bacharelato: Ciencias, ou Humanidades e Ciencias Sociais. A profesora encargada de impartir aulas en 2º ESO é Dolores Tapia Silva, facéndoo no resto dos cursos Miguel Pérez Lorenzo e Mª Elena Lorenzo Berrocal.

Ofrecemos a análise de cursos, horas e alumnado ligados ás materias:

2º ESO A	.....	2H	24 alumnos/as
2º ESO B	.....	2H	21 alumnos/as
2º ESO C	.....	2H	14 alumnos/as
3º ESO A	.....	2H	20 alumnos/as
3º ESO B	.....	2H	23 alumnos/as
4º ESO A-B	.....	3H	16 alumnos/as
4º ESO A-B (AED)	.....	3H	7 alumnos/as
1º Bach A/B	.....	3H	17 alumnos/as
<u>TOTAL</u>		<u>19 H</u>	<u>142 alumnos/as</u>

As clases danse na Aula de Música, que como logo poderemos desenvolver no apartado VI, dedicado aos materiais e recursos didácticos, está suficientemente dotada para desenvolver o ensino da música.

O alumnado do Centro non destaca especialmente polo seu esforzo e traballo, ao que debemos engadir que unha alta porcentaxe de alumnas e alumnos precisa de medidas de atención á diversidade por problemas tanto no ámbito lingüístico como no científico - matemático. Por esta razón, e entendendo ademais que en cursos como 3º ESO estamos a falar de alumnado que ten que superar ata trece materias diferentes nun curso académico, sen contar con posibles pendentes, o Departamento de Música entende que na medida do posible hai que facilitar aos educandos a superación desta materia axustándose a uns mínimos ao alcance de todas e de todos. Esta realidade plásmase nas cifras que ofrecemos a continuación nas que pode verse a porcentaxe de alumnado que non supera a materia de Música en xuño nos últimos seis cursos:

Curso	2018/19	2017/18	2016/17	2015/16	2014/15	2013/14	2012/13	Media 6 anos
2º ESO	16%	21%	21%	21%	30%	28%	16%	22 %
3º ESO	17%	11%	25%	10%	12%	8%	6%	12 %
4º ESO	0%	0%	5%	15%	10%	28%	33%	14 %
ESO	14%	13%	20%	16%	21%	21%	16%	18 %
Bach	0%	0%	12%	5%	7%	16%	7%	9 %
MÚSICA	13%	11%	19%	15%	19%	20%	14%	16 %

Como se observa o índice de suspensos en xuño tende a estar por debaixo do 20%. Cifra que sofre unha mellora tras a realización dos exames de setembro.

Son poucas as alumnas e alumnos que promocionan de curso coa materia pendente, mais preferimos reservar o desenvolvemento deste aspecto para o apartado X referido a actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes.

O Departamento imparte as clases en lingua galega a un alumnado castelán - falante en practicamente o 100% dos casos. O abandono da lingua galega por parte da xuventude de Chapela nestes últimos anos, ao que contribuíu o Decreto de

Plurilingüismo 70/2010, é algo que ten constatado o EDLG do IES Chapela a través da realización de enquisas. Ofrecemos unha mostra da realizada en 2012:

Que linguas usas habitualmente?	Alumnado ESO Bacharelato	♂	♀
Só galego	0 %	0 %	0 %
Máis galego que castelán	6 %	7 %	3 %
Máis castelán que galego	48 %	52 %	45 %
Só castelán	46 %	41 %	52 %

No Departamento de Música consideramos importante que desde o ensino público se defenda o idioma galego e por iso será este o idioma utilizado na aula. Tamén o libro e materiais que nela se empreguen estarán en lingua galega.

Unido de xeito indisoluble a este contexto práctico, facer constar como no presente curso escolar, ao igual que no anterior, toda a Educación Secundaria e os dous cursos de Bacharelato, van estar regulados pola LOMCE, cuxos currículos se establecen en Galicia no decreto 86/2015 (DOG, 29-6-2015). Isto trouxo e trae consigo un importante cambio na nosa programación e na nosa práctica educativa.

II Desenvolvemento de competencias clave. Relación cos estándares. ↑

II.1 As competencias clave na Música ↑

O Departamento de música do IES de Chapela contribúe coa súa materia ao desenvolvemento das competencias clave do currículo. Estas, son as que seguen.

- A)** Comunicación lingüística (**CCL**): a música, como outra linguaxe máis, contribúe a enriquecer os intercambios comunicativos e a adquisición dun vocabulario musical básico.
- B)** Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (**CMCCT**): a música contribúe á mesma poñendo en evidencia a necesidade de manexo de principios matemáticos para a comprensión dos elementos básicos da linguaxe musical, ou a súa necesaria vinculación coa física e as matemáticas.
- C)** Competencia dixital (**CD**): o uso de hardware e software musical, os distintos formatos de son, as técnicas de tratamento e gravación contribúen ao desenvolvemento das TIC.
- D)** Aprender a aprender (**CAA**): poténcianse coa música destrezas fundamentais para a aprendizaxe: atención, concentración, memoria, orde e análise.
- E)** Competencias sociais e cívicas (**CSC**): a participación en actividades musicais e de interpretación e creación colectiva requiren dun traballo cooperativo onde priman as habilidades para relacionarse cos demais, expresar as ideas propias e valorar as dos demais. Igualmente a toma de contacto con distintas músicas favorece a comprensión de diferentes culturas musicais. Non só iso, o uso excesivo de ruído ou o emprego indiscriminado de música danan a calidade do ambiente e a nosa relación cos demais.
- F)** Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (**CSIEE**): tanto a interpretación como a composición son exemplos claros de actividades que requiren unha planificación previa, toma de decisións, e nas que se desenvolven capacidades de perseveranza, responsabilidade e autocrítica.
- G)** Conciencia e expresións culturais (**CCEC**): é unha competencia central na materia. Tentarase fomentar a capacidade de apreciar, comprender e valorar criticamente as diferentes manifestacións culturais e musicais dos tempos e dos pobos establecendo conexións con outras linguaxes artísticas e cos seus respectivos contextos.

II.2 2º ESO ↑

CCL - Competencia en comunicación lingüística

- MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.
- MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.
- MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.
- MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais
- MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.

CMCCT - Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.
- MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.

CD - Competencia dixital

- MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.
- MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.
- MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízaaas como ferramentas para a actividade musical.
- MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.
- MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.

CAA - Competencia en aprender a aprender

- MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.
- MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías.
- MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
- MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.
- MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.
- MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.

CSC - Competencias sociais e cívicas

- MUB1.6.3. Amona apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras.
- MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo.
- MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.
- MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música.

CSIEE - Competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- MUB1.5.2. Amona unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.
- MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.
- MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.
- MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcrición de pezas.
- MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.

CCEC - Competencia en conciencia e expresións culturais

- MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada.
- MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais.
- MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias.
- MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).
- MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns.
- MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías.
- MUB1.4.1. Amona interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
- MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz.
- MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.
- MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel.
- MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.
- MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.
- MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.
- MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.
- MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.

- MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces.
- MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais.
- MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.
- MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.
- MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.
- MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.
- MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.
- MUB3.2.1. Amosa interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.
- MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego
- MUB3.3.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.
- MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.
- MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcrición de pezas.

II.3 3º ESO ↑

CCL - Competencia en comunicación lingüística

- MUB2.5.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.
- MUB3.1.1. Expresa contidos musicais e relacións con épocas da historia da música e con outras disciplinas.
- MUB3.1.3. Distingue e explica as diversas funcións que cumpre a música na sociedade ao longo da historia.
- MUB3.4.2. Examina e explica con criterio musical a relación entre os acontecementos históricos, o desenvolvemento tecnolóxico e a música na sociedade.
- MUB3.5.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais.
- MUB3.5.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.

CD - Competencia dixital

- MUB1.7.2. Investiga de forma creativa acerca das posibilidades sonoras e musicais dos obxectos sonoros.
- MUB3.6.1. Utiliza diversas fontes de información para indagar sobre as novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.
- MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.
- MUB4.2.1. Utiliza con autonomía as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.

CAA - Competencia en aprender a aprender

- MUB1.2.1. Recoñece, comprende e analiza tipos de textura.
- MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
- MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.
- MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.
- MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.
- MUB1.7.2. Investiga de forma creativa acerca das posibilidades sonoras e musicais dos obxectos sonoros.
- MUB2.1.3. Explora e descubre as posibilidades da voz e os instrumentos, e a súa evolución ao longo da historia da música.
- MUB2.4.1. Aмосa interese por coñecer músicas doutras épocas e culturas, comparando e contrastando as novas músicas coñecidas.
- MUB2.5.2. Utiliza recursos con autonomía como apoio ao análise musical.
- MUB3.2.1. Aмосa interese por coñecer música de diferentes épocas e culturas como fonte de enriquecemento cultural e satisfacción persoal, elaborando algún proxecto de investigación e exposición
- MUB3.3.1. Relaciona as cuestións técnicas aprendidas vinculándoas ás épocas da historia da música correspondentes.
- MUB3.6.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.
- MUB4.2.1. Utiliza con autonomía as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.

CSC - Competencias sociais e cívicas

- MUB1.6.3. Amona apertura e respecto cara ás propostas do profesor/a e dos compañeiros/as.
- MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo.
- MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.
- MUB2.4.2. Recoñece e sabe situar no espazo e no tempo músicas de diferentes culturas e épocas históricas.
- MUB3.4.1. Distingue e sitúa temporalmente ás épocas da historia da música e as tendencias musicais.
- MUB4.1.2. Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.

CSIEE - Competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- MUB1.5.2. Amona unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras.
- MUB1.6.1. Practica, crea, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos, épocas históricas e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.
- MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/á director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo.
- MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa.
- MUB4.1.2. Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.

CCEC - Competencia en conciencia e expresións culturais

- MUB1.1.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; notas adicionais, clave de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.).
- MUB1.2.1. Recoñece, comprende e analiza tipos de textura.
- MUB1.3.1. Comprende e identifica os conceptos e os termos básicos relacionados cos procedementos compositivos e os tipos formais.
- MUB1.4.1. Amona interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos.
- MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz.
- MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación.
- MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel.
- MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público.
- MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas.
- MUB1.6.1. Practica, crea, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos, épocas históricas e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel.
- MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.
- MUB1.7.1. Amona interese polas paisaxes sonoras que nos rodean e reflexiona sobre elas.
- MUB2.1.3. Explora e descubre as posibilidades da voz e os instrumentos, e a súa evolución ao longo da historia da música.

- MUB2.2.1. Le e analiza partituras como apoio á audición.
- MUB2.4.2. Recoñece e sabe situar no espazo e no tempo músicas de diferentes culturas e épocas históricas.
- MUB2.5.1. Describe de xeito pormenorizado os diferentes elementos das obras musicais propostas usando distintas linguaxes.
- MUB3.1.1. Expressa contidos musicais e relacións con épocas da historia da música e con outras disciplinas.
- MUB3.1.2. Recoñece e interpreta manifestacións da danza identificando e explicando con linguaxe técnica adecuada a época histórica á que pertencen.
- MUB3.1.3. Distingue e explica as diversas funcións que cumpre a música na sociedade ao longo da historia.
- MUB3.2.1. Amona interese por coñecer música de diferentes épocas e culturas como fonte de enriquecemento cultural e satisfacción persoal, elaborando algún proxecto de investigación e exposición
- MUB3.3.1. Relaciona as cuestións técnicas aprendidas vinculándoas ás épocas da historia da música correspondentes.
- MUB3.4.1. Distingue e sitúa temporalmente ás épocas da historia da música e as tendencias musicais.
- MUB3.4.2. Examina e explica con criterio musical a relación entre os acontecementos históricos, o desenvolvemento tecnolóxico e a música na sociedade.
- MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.

II.4 4º ESO ↑

CCL - Competencia en comunicación lingüística

- MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais.
- MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.
- MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música.
- MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbeo utilizando unha terminoloxía axeitada.
- MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.
- MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas.
- MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.
- MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma.
- MUB4.5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtena de distintos medios e pode utilizala e transmitila utilizando distintos soportes.

CMCCT - Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música.
- MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais.
- MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais.
- MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.

CD - Competencia dixital

- MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música.
- MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical.
- MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música.
- MUB4.4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expor os contidos de maneira clara.
- MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais.
- MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual.
- MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes.
- MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.
- MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación.
- MUB4.5.1. Aмосa interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical.
- MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma.
- MUB4.5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtena de distintos medios e pode utilizala e transmitila utilizando distintos soportes.

CAA - Competencia en aprender a aprender

- MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.
- MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas.
- MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.
- MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais.
- MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes.
- MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación.
- MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma.
- MUB4.5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtena de distintos medios e pode utilizala e transmitila utilizando distintos soportes.

CSC - Competencias sociais e cívicas

- MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.
- MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula.
- MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.
- MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen.
- MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais.
- MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo.
- MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.
- MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música.
- MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.
- MUB3.1.1. Aмосa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego.
- MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social.
- MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais.
- MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana.
- MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas.
- MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.
- MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos.
- MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual.

CSIEE - Competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades.

- MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula.
- MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.
- MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen.
- MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais.
- MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo.
- MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.
- MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música.
- MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.
- MUB3.1.1. Aмосa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego.
- MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social.
- MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais.
- MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana.
- MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas.
- MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular.
- MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos.
- MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual.

CCEC - Competencia en conciencia e expresións culturais

- MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación.
- MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento.
- MUB2.1.2. Le e analiza partituras como apoio á audición.
- MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada.
- MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música.
- MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbeo utilizando unha terminoloxía axeitada.
- MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo.
- MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas.
- MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc.
- MUB3.1.1. Aмосa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego.
- MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social.
- MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais.
- MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana.
- MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.
- MUB4.5.1. Aмосa interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical.

II.5 Linguaxe e Práctica Musical ↑

CCL - Competencia en comunicación lingüística

- LPMB2.2.5. Describe as características das obras escoitadas, utilizando a terminoloxía axeitada.
- LPMB.3.1.2. Identifica e interpreta os signos gráficos propios da linguaxe musical contemporánea.
- LPM3.2.3. Aplica correctamente a terminoloxía propia da teoría musical.

CMCCT - Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

- LPMB1.1. 1. Coñece os órganos e as funcións do aparello fonador.
- LPMB1.2.1. Reproduce e identifica intervalos, escalas ou acordes a partir de diferentes alturas, utilizando unha correcta emisión da voz.
- LPMB1.3.1. Interpreta instrumentalmente ou vocalmente, con total precisión dentro dun tempo establecido, estruturas rítmicas adecuadas a este nivel dunha obra ou un fragmento, sentindo internamente o pulso e aplicando, se procede, as equivalencias nos cambios de compás.
- LPMB1.3.2. Executa con independencia estruturas rítmicas simultáneas, utilizando e desenvolvendo a disociación auditiva e motriz.
- LPMB1.3.3. Practica a lectura e a escritura musical, recoñecendo a súa importancia para afondar na aprendizaxe da linguaxe musical.
- LPMB2.1.1. Percibe o pulso como referencia básica para a execución rítmica, así como a identificación do acento periódico base do compás, e logra unha correcta interiorización do pulso que lle permite posteriormente unha axeitada execución individual ou colectiva.
- LPMB2.2.1. Percibe aspectos rítmicos, melódicos, tonais, modais, cadenciais, formais, tímbricos etc., das obras escoitadas ou interpretadas.
- LPMB.3.1.1. Identifica e interpreta os termos e signos relacionados co ritmo e coa expresión musical.
- LPMB.3.1.2. Identifica e interpreta os signos gráficos propios da linguaxe musical contemporánea.
- LPM3.2.2. Recoñece elementos básicos harmónicos e formais.
- LPMB.4.1.1. Practica variantes de fórmulas rítmicas coñecidas e improvisaas libremente, acordándoas co pulso e o compás do fragmento escoitado.
- LPMB.4.4.1. Crea unha pequena obra musical utilizando os coñecementos musicais adquiridos.
- LPMB.5.1.1. Utiliza correctamente editores de partituras, secuenciadores, MIDI e software para aplicacións audiovisuais.
- LPMB.5.2.2. Utiliza de forma autónoma os recursos tecnolóxicos como ferramentas para a audición, a interpretación, a creación, a edición, a gravación, a investigación e a aprendizaxe do feito musical.

CD - Competencia dixital

- LPMB.5.1.1. Utiliza correctamente editores de partituras, secuenciadores, MIDI e software para aplicacións audiovisuais.
- LPMB.5.2.2. Utiliza de forma autónoma os recursos tecnolóxicos como ferramentas para a audición, a interpretación, a creación, a edición, a gravación, a investigación e a aprendizaxe do feito musical.

CAA - Competencia en aprender a aprender

- LPMB1.1.2. Realiza exercicios de respiración, relaxación, articulación, fraseo, etc., e valóraos como elementos imprescindibles para a adquisición da técnica vocal.
- LPMB1.2.1. Reproduce e identifica intervalos, escalas ou acordes a partir de diferentes alturas, utilizando unha correcta emisión da voz.
- LPMB1.3.3. Practica a lectura e a escritura musical, recoñecendo a súa importancia para afondar na aprendizaxe da linguaxe musical.
- LPMB.3.2.1. Identifica os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando diferentes soportes.
- LPMB.4.3.3. Utiliza os instrumentos da aula cunha técnica correcta.
- LPMB.4.3.4. Aplica a técnica vocal para cantar entoadamente e afinadamente nas actividades de interpretación.
- LPMB.4.4.1. Crea unha pequena obra musical utilizando os coñecementos musicais adquiridos.
- LPMB.4.4.2. Constrúe a través do movemento unha creación coreográfica adecuando a súa concepción ao carácter expresivo da obra.
- LPMB.5.2.2. Utiliza de forma autónoma os recursos tecnolóxicos como ferramentas para a audición, a interpretación, a creación, a edición, a gravación, a investigación e a aprendizaxe do feito musical.

CSC - Competencias sociais e cívicas

- LPMB1.1.2. Realiza exercicios de respiración, relaxación, articulación, fraseo, etc., e valóraos como elementos imprescindibles para a adquisición da técnica vocal.
- LPMB1.1.3. Aplica a técnica vocal para cantar entoada e afinadamente, aplicando as indicacións expresivas e dinámicas presentes na partitura.
- LPMB1.2.1. Reproduce e identifica intervalos, escalas ou acordes a partir de diferentes alturas, utilizando unha correcta emisión da voz.
- LPMB1.3.2. Executa con independencia estruturas rítmicas simultáneas, utilizando e desenvolvendo a disociación auditiva e motriz.
- LPMB2.1.1. Percibe o pulso como referencia básica para a execución rítmica, así como a identificación do acento periódico base do compás, e logra unha correcta interiorización do pulso que lle permite posteriormente unha axeitada execución individual ou colectiva.
- LPMB.4.3.2. Mantén unha actitude positiva ante a música e os compañeiros.
- LPMB.4.3.3. Utiliza os instrumentos da aula cunha técnica correcta.
- LPMB.4.3.4. Aplica a técnica vocal para cantar entoadamente e afinadamente nas actividades de interpretación.
- LPMB.4.3.5. Mantén unha actitude positiva para integrarse como un membro máis no grupo.
- LPMB.4.4.2. Constrúe a través do movemento unha creación coreográfica adecuando a súa concepción ao carácter expresivo da obra.
- LPMB.4.5.1. Compórtase de maneira correcta como espectador/a e como intérprete na realización de actividades musicais desenvolvidas en diferentes contextos.
- LPMB.4.5.2. Practica as técnicas necesarias para controlar o medo escénico.

CSIEE - Competencia sentido de iniciativa e espírito emprendedor

- LPMB.4.2.1. Asimila os conceptos tonais e modais básicos, desenvolvendo a creatividade e a capacidade de seleccionar e usar libremente os elementos da linguaxe musical de acordo cunha idea e estruturados nunha forma musical.
- LPMB.4.3.5. Mantén unha actitude positiva para integrarse como un membro máis no grupo.
- LPMB.4.4.1. Crea unha pequena obra musical utilizando os coñecementos musicais adquiridos.

CCEC - Competencia en conciencia e expresións culturais

- LPMB1.1.3. Aplica a técnica vocal para cantar entoada e afinadamente, aplicando as indicacións expresivas e dinámicas presentes na partitura.
- LPMB1.3.1. Interpreta instrumentalmente ou vocalmente, con total precisión dentro dun tempo establecido, estruturas rítmicas adecuadas a este nivel dunha obra ou un fragmento, sentindo internamente o pulso e aplicando, se procede, as equivalencias nos cambios de compás.
- LPMB1.3.3. Practica a lectura e a escritura musical, recoñecendo a súa importancia para afondar na aprendizaxe da linguaxe musical.
- LPMB2.2.1. Percibe aspectos rítmicos, melódicos, tonais, modais, cadenciais, formais, tímbricos etc., das obras escoitadas ou interpretadas.
- LPMB2.2.2. Utiliza a lectura e a escritura musical como apoio á audición.
- LPMB2.2.3. Escoita obras musicais seguindo a partitura.
- LPMB2.2.4. Escoita e recoñece os elementos básicos das linguaxes propias da música culta, jazz, rock e flamenco, así como os máis importantes da linguaxe musical contemporánea.
- LPMB2.2.5. Describe as características das obras escoitadas, utilizando a terminoloxía axeitada.
- LPMB.3.1.1. Identifica e interpreta os termos e signos relacionados co ritmo e coa expresión musical.
- LPMB.3.1.2. Identifica e interpreta os signos gráficos propios da linguaxe musical contemporánea.
- LPMB.3.2.1. Identifica os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando diferentes soportes.
- LPM3.2.2. Recoñece elementos básicos harmónicos e formais.
- LPM3.2.3. Aplica correctamente a terminoloxía propia da teoría musical.
- LPMB.4.2.1. Asimila os conceptos tonais e modais básicos, desenvolvendo a creatividade e a capacidade de seleccionar e usar libremente os elementos da linguaxe musical de acordo cunha idea e estruturados nunha forma musical.
- LPMB.4.3.1. Coñece o repertorio traballado e ten capacidade de memorización, sensibilidade musical e capacidade expresiva.
- LPMB.4.3.2. Mantén unha actitude positiva ante a música e os compañeiros.
- LPMB.4.4.1. Crea unha pequena obra musical utilizando os coñecementos musicais adquiridos.

III Obxectivos ↑

III.1 Obxectivos xerais ESO ↑

A educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

- a)** Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b)** Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c)** Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d)** Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e)** Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f)** Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g)** Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h)** Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
- i)** Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l)** Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.

m) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.

n) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.

ñ) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.

o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

III.2 Obxectivos xerais Bacharelato ↑

O bacharelato obrigatoria contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madurez persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

- g)** Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
- h)** Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
- i)** Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
- l)** Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
- m)** Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
- n)** Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
- ñ)** Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
- o)** Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
- p)** Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

III.3 2º ESO – Obxectivos prioritarios ↑

En 2º ESO os obxectivos a lograr na materia de música serán o **a, b, d, e, f, g, h, l, m, n, ñ**. Centrarémonos principalmente nos obxectivos **e, n** e **ñ**.

III.4 3º ESO – Obxectivos prioritarios ↑

En 3º ESO os obxectivos a lograr na materia de música serán o **a, b, c, d, e, f, g, h, l, m, n, ñ**. Centrarémonos principalmente nos obxectivos **b, e, g** e **n**.

III.5 4º ESO – Obxectivos prioritarios ↑

En 4º ESO os obxectivos a lograr na materia de música serán o **a, b, c, e, f, g, h, i, l, m, n, ñ, o**. Centrarémonos principalmente nos obxectivos **a, e, l** e **n**.

III.6 LPM – Obxectivos prioritarios ↑

En LPM os obxectivos a lograr na materia de música serán o **a, b, c, d, e, f, g, h, i, l, m, n, ñ, p**. Centrarémonos principalmente nos obxectivos **c, d, i** e **n**.

IV Concreción estándares – temporalización – grao mínimo – procedementos e instrumentos de avaliación ↑

Detallamos a continuación os estándares de aprendizaxe avaliabile e a súa **temporalización** no desenvolvemento do curso entendendo como tal a súa ubicación dentro da 1ª, 2ª ou 3ª avaliación, ou mesmo abarcando varias. Neste último caso, moi frecuente, é posible que sinalemos en vermello aquel trimestre ou avaliación no que se vai facer especial fincapé no estándar. Hai que entender que moitos bloques de contidos, especialmente en Educación Secundaria, non teñen unha temporalización lineal. É dicir, non se comeza un logo de rematar outro, senón que todos están interrelacionados e conectados durante o curso explorándose conxuntamente. Escoitamos, tocamos e cantamos, contextualizamos... todos os días como un mesmo exercicio. A práctica vocal e instrumental dunha peza, pode atinxir aos bloques de interpretación e creación, pero sempre ao de escoita, e moi recomendablemente ao de contextualización do escoitado e interpretado. Si é certo que no caso de 3º ESO centraremos máis o 2º e 3º trimestre na contextualización das música escoitadas e a historia da música, logo de abordar no 1º trimestre o repaso e achegamento á linguaxe musical básica. Algo similar acontece na Linguaxe e Práctica Musical de 1º Bacharelato, onde periodizaremos a abordaxe ao jazz-country e música dos 50 (1º trim), música dos 60 e 70 (2º trimestre) e música dos 80-90 (3º trimestre).

No **grao mínimo de consecución** utilizamos a escala:

Nivel 0: Consecución nula, pasividade total. (Indicada nas probas escritas con MM, M ou notas entre 0 e 2.)

Nivel 1: Consecución insuficiente. (Indicada nas probas escritas con M+ ou R-, ou notas entre 3 e 4.)

Nivel 2: Consecución suficiente. (Indicada nas probas escritas con R ou B-, ou notas entre 5 e 6.)

Nivel 3: Consecución boa. (Indicada nas probas escritas con B ou B+ ou notas entre 7 e 8.)

Nivel 4: Logro excelente (Indicada nas probas escritas con MB ou notas entre 9 e 10.)

Entre os **procedimientos e instrumentos de avaliación** sinalaremos principalmente:

Proba escrita

Técnica de pregunta en clase e posterior anotación

Observación e posterior rexistro

Práctica musical: observación e rexistro en **Rúbrica 1**

Proxectos con rexistro en **Rúbrica 2**

IV.1 Concreción 2º ESO ↑

Estándar	Temporalización	Grao mínimo consecución	Instrumentos Avaliación
I. Interpretación e creación			
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.1. Recoñece os parámetros do son e os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando unha linguaxe técnica apropiada. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.2. Recoñece e aplica os ritmos e os compases a través da lectura ou a audición de pequenas obras ou fragmentos musicais. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.3. Identifica e transcribe ditados de patróns rítmicos e melódicos con formulacións sinxelas en estruturas binarias, ternarias e cuaternarias. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.2.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; clave de sol e de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.). 	1ª, 2ª, 3ª	2	Técnica de pregunta Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.3.1. Improvisa e interpreta estruturas musicais elementais construídas sobre os modos e as escalas máis sinxelas e os ritmos máis comúns. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.3.2. Utiliza os elementos e os recursos adquiridos para elaborar arranxos e crear cancións, pezas instrumentais e coreografías. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e as normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.5.2. Aмосa unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades, e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.1. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.3. Aмосa apertura e respecto cara ás propostas do profesorado e dos compañeiros e as compañeiras. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/a director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
II. escoita			
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.1. Diferencia as sonoridades dos instrumentos da orquestra, así como a súa forma e os diferentes tipos de voces. 	3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.2. Diferencia as sonoridades dos instrumentos máis característicos da música popular moderna, do folclore e doutras agrupacións musicais. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita

▪ MUB2.2.1. Sigue partituras como apoio á audición.	1ª, 2ª, 3ª	2	Técnica de Pregunta
▪ MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición.	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
▪ MUB2.4.1. Describe os elementos das obras musicais propostas.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
▪ MUB2.4.2. Utiliza de xeito guiado recursos como apoio á análise musical.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
▪ MUB2.4.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de forma oral e escrita, con rigor e claridade.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
▪ MUB2.5.1. Toma conciencia da contribución da música á calidade da experiencia humana, amosando unha actitude crítica ante o consumo indiscriminado de música.	1ª, 2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
▪ MUB2.5.2. Elabora traballos de indagación sobre a contaminación acústica.	1ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
III. Contextos musicais e culturais			
▪ MUB3.1.1. Recoñece, crea e interpreta distintas manifestacións da danza.	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
▪ MUB3.1.2. Distingue as diversas funcións que cumpre a música na nosa sociedade.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
▪ MUB3.2.1. Amosa interese por coñecer os xéneros musicais e as súas funcións expresivas, gozando deles como oínte con capacidade selectiva.	1ª, 2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
▪ MUB3.3.1. Valora e respecta a importancia do patrimonio musical español e galego.	1ª, 2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
▪ MUB3.3.2. Práctica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego.	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
▪ MUB3.3.3. Coñece e describe os instrumentos tradicionais españois e galegos.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
▪ MUB3.3.4. Contribúe á conservación, a recuperación e a transmisión do patrimonio musical galego, colaborando na recollida, na gravación e na transcripción de pezas.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB3.4.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
▪ MUB3.4.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB3.5.1. Utiliza diversas fontes de información de xeito guiado para indagar sobre novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB3.5.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias.	1ª, 2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
IV. Música e tecnoloxías			
▪ MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical.	3ª	2	Proba escrita
▪ MUB4.1.2. Participa na produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías.	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.2.1. Utiliza de xeito guiado as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical.	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2

IV.2 Concreción 3º ESO ↑

Estándar	Temporalización	Grao mínimo consecución	Instrumentos Avaluación
I. Interpretación e creación			
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.1. Distingue e emprega os elementos que se utilizan na representación gráfica da música (colocación das notas no pentagrama; notas adicionais, clave de fa en cuarta; duración das figuras; signos que afectan a intensidade e matices; indicacións rítmicas e de tempo, etc.). 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.2.1. Recoñece, comprende e analiza tipos de textura. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.3.1. Comprende e identifica os conceptos e os termos básicos relacionados cos procedementos compositivos e os tipos formais. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.1. Aмосa interese polo coñecemento e a aplicación de técnicas e normas do coidado da voz, o corpo e os instrumentos. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.2. Canta pezas vocais propostas aplicando técnicas que permitan unha correcta emisión da voz. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.3. Practica a relaxación, a respiración, a articulación, a resonancia e a entoación. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.4. Adquire e aplica as habilidades técnicas e interpretativas necesarias nas actividades de interpretación adecuadas ao nivel. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.5. Coñece e pon en práctica as técnicas de control de emocións á hora de mellorar os seus resultados na exposición ante un público. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.5.1. Realiza improvisacións e composicións partindo de pautas previamente establecidas. 	3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.5.2. Aмосa unha actitude de superación e mellora das súas posibilidades e respecta as capacidades e as formas de expresión dos seus compañeiros e das súas compañeiras. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.1. Practica, crea, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas de diferentes xéneros, estilos, épocas históricas e culturas, aprendidas por imitación e a través da lectura de partituras con diversas formas de notación, adecuadas ao nivel. 	2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.2. Practica, interpreta e memoriza pezas vocais, instrumentais e danzas do patrimonio español e galego. 	2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.3. Aмосa apertura e respecto cara ás propostas do profesor/a e dos compañeiros/as. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.4. Practica as pautas básicas da interpretación: silencio, atención ao/a director/a e a outros/as intérpretes, audición interior, memoria e adecuación ao conxunto, amosando espírito crítico ante a súa propia interpretación e a do seu grupo. 	2ª, 3ª	3	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.6.5. Participa activamente en agrupacións vocais e instrumentais, colaborando con actitudes de mellora e compromiso e amosando unha actitude aberta e respectuosa. 	2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.7.1. Aмосa interese polas paisaxes sonoras que nos rodean e reflexiona sobre elas. 	1ª	2	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.7.2. Investiga de forma creativa acerca das posibilidades sonoras e musicais dos obxectos sonoros. 	1ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
II. Escoita			
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.3. Explora e descubre as posibilidades da voz e os instrumentos, e a súa evolución ao longo da historia da música. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.2.1. Le e analiza partituras como apoio á audición. 	2ª, 3ª	2	Técnica de Pregunta
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.3.1. Valora e aplica o silencio como elemento indispensable para a interpretación e a audición. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.1. Aмосa interese por coñecer músicas doutras épocas e culturas, comparando e contrastando as novas músicas coñecidas. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro

<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.2. Recoñece e sabe situar no espazo e no tempo músicas de diferentes culturas e épocas históricas. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.5.1. Describe de xeito pormenorizado os diferentes elementos das obras musicais propostas usando distintas linguaxes. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.5.2. Utiliza recursos con autonomía como apoio á análise musical. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.5.3. Emprega conceptos musicais para comunicar coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Proba escrita
III. Contextos musicais e culturais			
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.1. Expresa contidos musicais e relacións con épocas da historia da música e con outras disciplinas. 	2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.2. Recoñece e interpreta manifestacións da danza identificando e explicando con linguaxe técnica adecuada a época histórica á que pertencen. 	3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.3. Distingue e explica as diversas funcións que cumpre a música na sociedade ao longo da historia. 	2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.2.1. Aмосa interese por coñecer música de diferentes épocas e culturas como fonte de enriquecemento cultural e satisfacción persoal, elaborando algún proxecto de investigación e exposición 	1ª, 2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.3.1. Relaciona as cuestións técnicas aprendidas vinculándoas ás épocas da historia da música correspondentes. 	2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.4.1. Distingue e sitúa temporalmente ás épocas da historia da música e as tendencias musicais. 	2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.4.2. Examina e explica con criterio musical a relación entre os acontecementos históricos, o desenvolvemento tecnolóxico e a música na sociedade. 	2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.5.1. Emprega un vocabulario adecuado para describir percepcións e coñecementos musicais. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.5.2. Comunica coñecementos, xuízos e opinións musicais de xeito oral e escrito, con rigor e claridade. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.6.1. Utiliza diversas fontes de información para indagar sobre as novas tendencias, representantes, grupos de música popular, etc., e realiza unha revisión crítica desas producións. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.6.2. Interésase por ampliar e diversificar as preferencias musicais propias. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
IV. Música e tecnoloxías			
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.1.1. Coñece algunhas das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías e utilízalas como ferramentas para a actividade musical. 	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.1.2. Participa en todos os aspectos da produción musical demostrando o uso adecuado dos materiais relacionados, os métodos e as tecnoloxías. 	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.2.1. Utiliza con autonomía as fontes e os procedementos apropiados para elaborar traballos sobre temas relacionados co feito musical. 	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2

IV.3 Concreción 4º ESO ↑

Estándar	Temporalización	Grao mínimo consecución	Instrumentos Avaluación
I. Interpretación e creación			
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.1. Aplica as habilidades técnicas necesarias nas actividades de interpretación, colabora co grupo e respecta as regras fixadas para lograr un resultado acorde coas súas propias posibilidades. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.2. Le partituras como apoio á interpretación. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.1.3. Coñece e cumpre as normas establecidas para realizar as actividades da aula. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.2.1. Interpreta e memoriza un repertorio variado de cancións, pezas instrumentais e danzas cun nivel de complexidade en aumento. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.3.1. Coñece e utiliza axeitadamente técnicas, recursos e procedementos compositivos para elaborar arranxos musicais, improvisar e compor música. 	3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.3.2. Utiliza con autonomía recursos informáticos ao servizo da creación musical. 	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB1.4.1. Coñece e analiza o proceso seguido en diversas producións musicais (discos, programas de radio e televisión, cine, etc.) e o papel xogado en cada fase do proceso polos/as profesionais que interveñen. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
II. Escoita			
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.1. Analiza e comenta as obras musicais propostas, axudándose de diversas fontes documentais. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.1.2. Le e analiza partituras como apoio á audición. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Técnica de Pregunta
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.2.1. Analiza críticas musicais e utiliza un vocabulario axeitado para a elaboración de críticas orais e escritas sobre a música escoitada. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.3.1. Utiliza con rigor un vocabulario axeitado para describir a música. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.1. Recoñece e compara os trazos distintivos de obras musicais, e descríbeseos utilizando unha terminoloxía axeitada. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.2. Sitúa a obra musical nas coordenadas de espazo e tempo. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.4.3. Aмосa interese, respecto e curiosidade pola diversidade de propostas musicais, así como polos gustos musicais doutras persoas. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.5.1. Aмосa unha actitude crítica ante o papel dos medios de comunicación na difusión e na promoción da música. 	2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB2.6.1. Coñece e explica o papel da música en situacións e contextos diversos: actos da vida cotiá, espectáculos, medios de comunicación, etc. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
III. Contextos musicais e culturais			
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.1. Aмосa interese por coñecer o patrimonio musical español e galego. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.1.2. Coñece as testemuñas máis importantes do patrimonio musical español e galego, e sitúaos no seu contexto histórico e social. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.2.1. Analiza a través da audición músicas de distintos lugares do mundo e identifica as súas características fundamentais. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.2.2. Recoñece e explica as características básicas da música española e da música popular urbana. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> MUB3.3.1. Elabora traballos de investigación nos que establece sinerxías entre a música e outras manifestacións artísticas. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.4.1. Realiza traballos e exposicións ao resto do grupo sobre a evolución da música popular. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> MUB4.4.2. Utiliza os recursos das novas tecnoloxías para expor os contidos de maneira clara. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2

IV. Música e tecnoloxías			
▪ MUB4.1.1. Selecciona e utiliza recursos tecnolóxicos para diferentes aplicacións musicais.	3 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.1.2. Comprende a transformación de valores, hábitos, consumo e gusto musical como consecuencia dos avances tecnolóxicos.	3 ^a	2	Proba escrita
▪ MUB4.2.1. Manexa as técnicas básicas necesarias para a elaboración dun produto audiovisual.	1 ^a , 2 ^a , 3 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.3.1. Sabe procurar e seleccionar fragmentos musicais axeitados para sonorizar secuencias de imaxes.	1 ^a , 2 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.3.2. Sonoriza imaxes fixas e en movemento mediante a selección de músicas preexistentes ou a creación de bandas sonoras orixinais.	1 ^a , 2 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.4.1. Utiliza con autonomía as fontes de información e os procedementos apropiados para indagar e elaborar traballos relacionados coa función da música nos medios de comunicación.	1 ^a , 2 ^a , 3 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.5.1. Aмосa interese por coñecer as posibilidades que ofrecen as novas tecnoloxías como ferramentas para a actividade musical.	2 ^a , 3 ^a	2	Observación Rexistro
▪ MUB4.5.2. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas e para avanzar na aprendizaxe autónoma.	1 ^a , 2 ^a , 3 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
▪ MUB4.5.3. Utiliza a información de xeito crítico, obtena de distintos medios e pode utilizala e transmitila utilizando distintos soportes.	1 ^a , 2 ^a , 3 ^a	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2

IV.4 Concreción LPM 1º Bacharelato ↑

Estándar	Temporalización	Grao mínimo consecución	Instrumentos Avaliación
I. Destrezas musicais			
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.1. 1. Coñece os órganos e as funcións do aparello fonador. 	1ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.1.2. Realiza exercicios de respiración, relaxación, articulación, fraseo, etc., e valóraos como elementos imprescindibles para a adquisición da técnica vocal. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.1.3. Aplica a técnica vocal para cantar entoada e afinadamente, aplicando as indicacións expresivas e dinámicas presentes na partitura. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.2.1. Reproduce e identifica intervalos, escalas ou acordes a partir de diferentes alturas, utilizando unha correcta emisión da voz. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.3.1. Interpreta instrumentalmente ou vocalmente, con total precisión dentro dun tempo establecido, estruturas rítmicas adecuadas a este nivel dunha obra ou un fragmento, sentindo internamente o pulso e aplicando, se procede, as equivalencias nos cambios de compás. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.3.2. Executa con independencia estruturas rítmicas simultáneas, utilizando e desenvolvendo a disociación auditiva e motriz. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB1.3.3. Practica a lectura e a escritura musical, recoñecendo a súa importancia para afondar na aprendizaxe da linguaxe musical. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Técnica de Pregunta
II. Audición comprensiva			
<ul style="list-style-type: none"> LPMB2.1.1. Percibe o pulso como referencia básica para a execución rítmica, así como a identificación do acento periódico base do compás, e logra unha correcta interiorización do pulso que lle permite posteriormente unha axeitada execución individual ou colectiva. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB2.2.1. Percibe aspectos rítmicos, melódicos, tonais, modais, cadenciais, formais, tímbricos etc., das obras escoitadas ou interpretadas. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> LPMB2.2.2. Utiliza a lectura e a escritura musical como apoio á audición. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Técnica de Pregunta
<ul style="list-style-type: none"> LPMB2.2.3. Escoita obras musicais seguindo a partitura. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Técnica de Pregunta
<ul style="list-style-type: none"> LPMB2.2.4. Escoita e recoñece os elementos básicos das linguaxes propias da música culta, jazz, rock e flamenco, así como os máis importantes da linguaxe musical contemporánea. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> LPMB2.2.5. Describe as características das obras escoitadas, utilizando a terminoloxía axeitada. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
III. Teoría musical			
<ul style="list-style-type: none"> LPMB.3.1.1. Identifica e interpreta os termos e signos relacionados co ritmo e coa expresión musical. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB.3.1.2. Identifica e interpreta os signos gráficos propios da linguaxe musical contemporánea. 	3ª	2	Proba escrita Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB.3.2.1. Identifica os elementos básicos da linguaxe musical, utilizando diferentes soportes. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> LPM3.2.2. Recoñece elementos básicos harmónicos e formais. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
<ul style="list-style-type: none"> LPM3.2.3. Aplica correctamente a terminoloxía propia da teoría musical. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proba escrita
IV. Creación e interpretación			
<ul style="list-style-type: none"> LPMB.4.1.1. Practica variantes de fórmulas rítmicas coñecidas e improvisaas libremente, acordándoas co pulso e o compás do fragmento escoitado. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> LPMB.4.2.1. Asimila os conceptos tonais e modais básicos, desenvolvendo a creatividade e a capacidade de seleccionar e usar libremente os elementos da linguaxe musical de acordo cunha idea e estruturados nunha forma musical. 	3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1

<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.3.1. Coñece o repertorio traballado e ten capacidade de memorización, sensibilidade musical e capacidade expresiva. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.3.2. Mantén unha actitude positiva ante a música e os compañeiros. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.3.3. Utiliza os instrumentos da aula cunha técnica correcta. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.3.4. Aplica a técnica vocal para cantar entoadamente e afinadamente nas actividades de interpretación. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.3.5. Mantén unha actitude positiva para integrarse como un membro máis no grupo. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Observación Rexistro
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.4.1. Crea unha pequena obra musical utilizando os coñecementos musicais adquiridos. 	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.4.2. Constrúe a través do movemento unha creación coreográfica adecuando a súa concepción ao carácter expresivo da obra. 	3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.5.1. Compórtase de maneira correcta como espectador/a e como intérprete na realización de actividades musicais desenvolvidas en diferentes contextos. 	1ª, 2ª, 3ª	3	Práctica Observación Rúbrica 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.4.5.2. Practica as técnicas necesarias para controlar o medo escénico. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Práctica Observación Rúbrica 1
V. Tecnoloxías aplicadas ao son			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.5.1.1. Utiliza correctamente editores de partituras, secuenciadores, MIDI e software para aplicacións audiovisuais. 	2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LPMB.5.2.2. Utiliza de forma autónoma os recursos tecnolóxicos como ferramentas para a audición, a interpretación, a creación, a edición, a gravación, a investigación e a aprendizaxe do feito musical. 	1ª, 2ª, 3ª	2	Proxecto Traballo Rúbrica 2

V Concrecións metodolóxicas ↑

Partindo dos referentes da pedagogía musical (Orff, Kodaly, Willems, Dalcroze, Wuytack, Dalcroze...) tentarase que o uso da voz, dos instrumentos, e do movemento corporal, sexan o referente constante na metodoloxía deste Departamento. A participación activa na actividade musical é o noso procedemento fundamental de ensino. Un ensino de nocións puramente teóricas desconectadas desta realidade, tende a apartar a arte da súa verdadeira misión. Calquera resultado, por brillante que sexa aparentemente, fracasará se se descoida o afeccionar ao alumnado á música de maneira auténtica.

Partindo desta realidade, a audición activa e analítica constitúe un segundo paso no achegamento á música para por último comprender e verbalizar conceptos teóricos e abstractos sobre a arte musical. Non desbotamos con isto as clases teóricas, o estudo da linguaxe e a notación musical, os contextos nos que xorden as nosas músicas, pero estes só poden ser apreñendidos logo de ser practicados e escoitados.

En Bacharelato os conceptos teóricos e a reflexión sobre o feito musical farase máis patente, especialmente en 2º Bacharelato, onde un extenso programa e a presión dunha probable proba de acceso á universidade, aínda non descartada para a materia nestes comezos de curso, fará da materia unha reflexión constante sobre os períodos históricos da música e da danza baseada na audición e no visionado de bailes, danzas, óperas...

En todo caso partiremos do nivel de desenvolvemento do noso alumnado para construír aprendizaxes que estimulen o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas. Facilitaranse oportunidades para poñer en práctica os novos coñecementos para que o educando poida comprobar o interese e a utilidade do aprendido tentando que o proceso de aprendizaxe sexa cada vez máis autónomo. Favorecerase o traballo colaborativo e grupal facendo que o feito musical sexa relevante para a comunidade educativa e para o contorno social.

VI Materiais e recursos didácticos ↑

A Aula de Música está ben dotada a nivel audio (cadea musical), vídeo (canón de proxección), informático (ordenador conectado á cadea e ao canón de proxección) e no tocante a instrumentos musicais (Clavinova PS-122, instrumentos de percusión, guitarras, batería,...) encerado pautado e tradicional... Á súa vez a Aula de Música está conectada directamente ao Departamento. A dotación deste en canto a libros, soportes ou rexistros sonoros,... sen ser excesiva, pode considerarse máis que suficiente. Tamén se contempla poder asistir á Aula de Informática cando o alumnado deba traballar con software musical.

O Departamento só utilizará libro de texto en 2º ESO acompañado dun caderniño complementario de exercicios. Continuamos co mesmo libro de cursos pasados:

Música ESO 1º CICLO- Proxecto Século XXI
Galinova, 2012
ISBN: 978-84-9737-190-2

Tamén en 2º ESO será necesario o uso da frauta doce ou de pico para a práctica musical.

Nos demais cursos traballarase con fotocopias e material que se lle irá subministrando ao alumnado durante o desenvolvemento das clases. Nas dúas primeiras semanas de curso recollerase entre as alumnas e alumnos un fondo, nunca moi gravoso, que sirva para pagar todo este material e que evite o constante desembolso de pequenas cantidades de cartos na conserxería do Instituto durante o curso escolar. No caso de que o alumnado non poida sufragar eses cartos, o Centro educativo farase cargo do custe do material.

VII Bloques de contidos ↑

De xeito sucinto expoñemos a continuación os bloques de contidos principais

VII.1 2º ESO – Bloques de contidos ↑

- I.** Linguaxe musical: ten como obxectivo instruír ao alumnado nos coñecementos básicos dos aspectos que regulan e categorizan a música.
- II.** Práctica instrumental: mediante o emprego de instrumentos escolares os alumnos búscase que os alumnos melloren non só a interpretación de pezas vocais e instrumentais, senón que adquiran soltura á hora de expoñerse cara ao público e gañen confianza en si mesmos.
- III.** Coñecemento instrumental: neste apartado preséntanse as distintas familias instrumentais, facendo fincapé no seu deseño, construción e forma de producir o son.
- IV.** Descubrir a música: este bloque ten unha dobre funcionalidade. Por un lado, presentar ao alumnado, de forma amena, música que se afasta do repertorio que escoitan habitualmente. Por outro, preténdese que o alumnado perciba os elementos aprendidos no bloque de Linguaxe Musical.
- V.** Historia da música galega: como o seu propio nome indica, neste apartado faise un repaso da Historia da música galega desde as súas orixes ata a actualidade.
- VI.** Música moderna: este bloque pretende que o alumnado amplíe os seus gustos e coñecementos musicais e contribúe a formalo nun consumo responsable da música.

VII.2 3º ESO – Bloques de contidos ↑

Introdución

- I.** Conceptos básicos
- II.** Recitando na aula
- III.** Música e contextos

Introdución

III.1 A Música na Prehistoria

III.3 A Música na Idade Media

III.4 A Música na Idade Moderna: o Renacemento

III.5 A Música na Idade Moderna: o Barroco

III.6 A Música na Idade Contemporánea: o Clasicismo

III.7 A Música na Idade Contemporánea: o Romanticismo

III.8 A Música na Idade Contemporánea: o século XX

VII.3 4º ESO – Bloques de contidos ↑

Introdución e conceptos básicos

- I.** Xéneros e estilos musicais
- II.** Un mundo para escoitar: reflexións sobre o son e o ruído.
- III.** Música e imaxe
- IV.** Música e medios de comunicación
- V.** Música e tecnoloxía
- VI.** Ámbitos profesionais na música

VII.4 LPM – Bloques de contidos ↑

- I.** Linguaxe e teoría da música
- II.** Interpretación musical
- III.** Historia das músicas populares urbanas
  - III.1 Introdución
  - III.2 Jazz
  - III.3 Country
  - III.4 Anos 50
  - III.5 Anos 60
  - III.6 Anos 70
  - III.7 Anos 80-90
- IV.** Técnicas básicas de traballo de investigación

VIII Criterios sobre avaliación, cualificación e promoción ↑

Sintetizamos a continuación os criterios sobre avaliación, cualificación e promoción, que lle serán transmitidos ao alumnado ao comezo de curso simplificando a complexidade da concreción do grao mínimo de consecución de cada estándar de aprendizaxe para superar a materia.

VIII.1 Criterios 2º ESO ↑

Ao alumnado de 2º ESO seralle comunicado que os criterios sobre a avaliación do seu curso son os que seguen:

Actitude: asistencia a clase, comportamento, atención, participación, esforzo, entrega de traballos, confección do caderno de clase.

Audición-Teoría: identificar e analizar os compoñentes básicos dunha obra musical empregando a linguaxe apropiada. Recoñecer auditivamente e determinar os estilos e as épocas ás que pertencen as distintas pezas. Comunicar axeitadamente e con rigor valoracións persoais sobre as músicas escoitadas.

Interpretación: desenvolver interpretacións de xeito grupal e individual, a nivel instrumental, vocal ou de movemento, lendo axeitadamente as grafías musicais necesarias e respectando as pautas básicas de interpretación.

	Actitude	Aud-Teo	Interpretación	Nota
1ª				
2ª				
Final				

Cada un destes criterios terá un peso na nota de avaliación dun 33%, e a nota final do curso recollerá a media do realizado nas tres avaliacións.

A nota do apartado **actitude** sairá da observación e posterior rexistro en clase dos distintos aspectos valorados. Nalgún caso farase uso da técnica de pregunta en clase e posterior anotación, ou do emprego da Rúbrica 2 para puntuar o caderno de clase ou a confección de traballos. Cada aspecto dos recollidos terá un peso de 1/8, salvo o esforzo, 2/8. A nota de **audición-teoría** sairá de probas escritas, centradas en preguntas sobre audicións e tamén baseadas en cuestións de carácter máis teórico. Tentará facerse un mínimo de dúas por trimestre en cada apartado, puntuadas de 0 a 10 con decimais. A **interpretación** será valorada mediante a Rúbrica 1 e sempre, ao igual que a actitude, con números enteiros.

Só promocionarán aqueles alumnos e alumnas que sumen 20 ou máis puntos na avaliación final, é dicir, unha media de 5.

VIII.2 Criterios 3º ESO ↑

Ao alumnado de 3º ESO seralle comunicado que os criterios sobre a avaliación do seu curso son os que seguen:

Actitude: asistencia a clase, comportamento, atención, participación, esforzo, entrega de traballos, confección do arquivador.

Audición: identificar e analizar os compoñentes básicos dunha obra musical empregando a linguaxe apropiada.

Contextos: recoñecer auditivamente e determinar os estilos e as épocas ás que pertencen as distintas pezas. Comunicar axeitadamente e con rigor valoracións persoais sobre as músicas escoitadas.

Interpretación: desenvolver interpretacións de xeito grupal e individual, a nivel instrumental, vocal ou de movemento, lendo axeitadamente as grafías musicais necesarias e respectando as pautas básicas de interpretación.

	Actitude	Audición	Contextos	Interpretación	Nota
1ª					
2ª					
Final					

Cada un destes criterios terá un peso na nota de avaliación dun 25%, e a nota final do curso recollerá a media do realizado nas tres avaliacións. Pese a que en notas parciais poidan existir cualificacións con decimais, todos os aspectos recollidos no cadro serán amosados ao alumnado con números enteiros de 0 a 10.

A nota do apartado **actitude** sairá da observación e posterior rexistro en clase dos distintos aspectos valorados. Nalgún caso farase uso da técnica de pregunta en clase e posterior anotación, ou do emprego da Rúbrica 2 para puntuar o arquivador ou a confección de traballos. Cada aspecto dos recollidos terá un peso de 1/8, salvo o esforzo, 2/8. A nota de **audición** e **contextos** sairá de probas escritas, no primeiro caso centradas en preguntas sobre audicións e no segundo baseada en cuestións de carácter máis teórico. Haberá un mínimo de dúas por

trimestre en cada apartado, puntuadas de 0 a 10 con decimais. A **interpretación** será valorada mediante a Rúbrica 1 e sempre con números enteiros.

Só promocionarán aqueles alumnos e alumnas que sumen 20 ou máis puntos na avaliación final, é dicir, unha media de 5.

VIII.3 Criterios 4º ESO ↑

Ao alumnado de 4º ESO seralle comunicado que os criterios sobre a avaliación do seu curso son os que seguen:

Actitude: asistencia a clase, comportamento, atención, participación, esforzo, entrega de traballos, confección do arquivador.

Audición: identificar e analizar os compoñentes básicos e os aspectos técnicos dunha obra musical empregando a linguaxe apropiada. Recoñecer auditivamente e determinar os estilos e as épocas ás que pertencen as distintas pezas. Comunicar axeitadamente e con rigor valoracións persoais sobre as músicas escoitadas.

Teoría: comprender e coñecer a relación da música coa vida cotiá, cos mass media, co mundo da imaxe, co da tecnoloxía e cos distintos ámbitos profesionais.

Interpretación: desenvolver interpretacións de xeito grupal e individual, a nivel instrumental, vocal ou de movemento, lendo axeitadamente as grafías musicais necesarias.

Traballos: colaboración nos traballos grupais, e desenvolvemento de traballos individuais, seguindo as indicacións e as técnicas básicas aprendidas en clase.

	Actitude	Audición	Teoría	Interpretación	Traballos	Nota
1ª						
2ª						
Final						

Cada un destes criterios terá un peso na nota de avaliación dun 20%, e a nota final do curso recollerá a media do realizado nas tres avaliacións. Pese a que en notas parciais poidan existir cualificacións con decimais, todos os aspectos recollidos no cadro serán amosados ao alumnado con números enteiros de 0 a 10.

A nota do apartado **actitude** sairá da observación e posterior rexistro en clase dos distintos aspectos valorados. Nalgún caso farase uso da técnica de pregunta en clase e posterior anotación, ou do emprego da Rúbrica 2 para puntuar o arquivador. Cada aspecto dos recollidos terá un peso de 1/8, salvo o esforzo, 2/8.

A nota de **audición e teoría** sairá de probas escritas, no primeiro caso centradas en preguntas sobre audicións e no segundo baseada en cuestións de carácter máis teórico. Tentarase, na medida do posible, un mínimo de dúas por trimestre en cada apartado, puntuadas de 0 a 10 con decimais. A **interpretación** será valorada mediante a Rúbrica 1 e sempre con números enteiros. Idéntico sistema de puntuación recibirá a confección e presentación de **traballos**, valoradas mediante a Rúbrica 2, e dos que se solicitarán arredor de dous por trimestre.

Só promocionarán aqueles alumnos e alumnas que sumen 25 ou máis puntos na avaliación final, é dicir, unha media de 5.

VIII.4 Criterios LPM – 1º Bacharelato ↑

Ao alumnado de Linguaxe e Práctica Musical seralle comunicado que os criterios sobre a avaliación do seu curso son os que seguen:

Actitude: asistencia a clase, comportamento, atención, participación, esforzo, entrega de traballos.

Audición: identificar e analizar os compoñentes básicos e os aspectos técnicos dunha obra musical empregando a linguaxe apropiada. Recoñecer auditivamente e determinar os estilos e as épocas ás que pertencen as pezas escoitadas ou interpretadas. Comunicar axeitadamente e con rigor valoracións persoais sobre as audicións realizadas.

Teoría: coñecer a linguaxe e teoría musical básica, ademais da historia e os contextos nos que se desenvolven as músicas escoitadas e interpretadas ao longo do curso.

Interpretación: desenvolver interpretacións de xeito grupal e individual, a nivel instrumental, vocal ou de movemento, lendo axeitadamente as grafías musicais necesarias e respectando as pautas básicas de interpretación.

	Actitude	Audición	Teoría	Interpretación	Nota
1ª					
2ª					
Final					

Cada un destes criterios terá un peso na nota de avaliación dun 25%, e a nota final do curso recollerá a media do realizado nas tres avaliacións. Pese a que en notas parciais poidan existir cualificacións con decimais, todos os aspectos recollidos no cadro serán amosados ao alumnado con números enteiros de 0 a 10.

A nota do apartado **actitude** sairá da observación e posterior rexistro en clase dos distintos aspectos valorados. Nalgún caso farase uso da técnica de pregunta en clase e posterior anotación, ou do emprego da Rúbrica 2 para puntuar a entrega de traballos. Cada aspecto dos recollidos terá un peso de 1/6. A nota de **audición** e **teoría** sairá de probas escritas, no primeiro caso centradas en preguntas sobre audicións e no segundo baseada en cuestións de carácter máis

teórico. Haberá un mínimo de dúas por trimestre en cada apartado, puntuadas de 0 a 10 con decimais. A **interpretación** será valorada mediante a Rúbrica 1 e sempre con números enteiros.

Só promocionarán aqueles alumnos e alumnas que sumen 20 ou máis puntos na avaliación final, é dicir, un media de 5.

De xeito experimental este curso 2017/18, propoñemos ao alumnado a realización dun **proxecto de investigación** ao longo do curso que cubra distintas fases, dirixidas polo profesor, ata a súa exposición final. Dada a súa envergadura e profundidade, pensamos que un bo desenvolvemento do mesmo pode eximir ao alumno ou alumna da realización dos exames de audición e teoría, polo que a nota destes apartados concentraríase no cumprimento e realización das diferentes etapas do proxecto. Esta nota abarcaría pois o 50% da nota final, e concretaríase realmente na avaliación final. Puntuaríase de 0 a 10 mediante a Rúbrica 2. Esta opción é optativa, e foi escollida en principio por dúas alumnas.

	Actitude	Proxecto de investigación	Interpretación	Nota
1ª				
2ª				
Final				

IX Indicadores de logro no proceso de ensino ↑

Ao final de cada trimestre terase en conta mediante o diálogo e as enquisas dirixidas ao alumnado a marcha do curso atendendo a que as opinións dos educandos poden incidir na mellora da práctica docente. Habará un proceso de reorientación continua simultánea a aplicación na aula da programación. Instrumentos como o diario do profesorado, achegarán consideración, xuízos, suxestións... que logo serán obxecto dunha máis profunda reflexión ao final do proceso avaliador. Á vez disto, facer unha análise obxectiva dos resultados conseguidos en cada avaliación servirá para adoptar as medidas pertinentes que permitan ao alumnado conseguir de forma satisfactoria as competencias básicas e a superación da materia.

Consciente de que a comunicación oral de suxestións, críticas ou opinións, pode coartar a liberdade de expresión do alumnado, este cubrirá unha enquisa anónima que é a que segue, e onde se recollen aspectos básicos da práctica docente. Axuntamos o modelo para profesor e para profesora.

MODELO ENQUISA ALUMNADO - AVALIACIÓN MATERIA E PROFESOR DE MÚSICA

1. Organización e planificación

1.1 • O profesor explica con claridade os contidos da materia

Moita Bastante Regular Pouca Moi pouca

1.2 • O profesor mostra coñecer suficientemente os contidos da materia

Moito Bastante Normal Pouco Moi pouco

1.3 • O profesor desenvolve na aula os contidos de xeito organizado

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.4 • O profesor resolve ben as dúbidas ou preguntas

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.5 • O profesor presenta cuestións para o debate e a discusión

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.6 • O profesor fomenta a participación activa nas clases

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.7 • As audicións son apropiadas ao explicado

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

2. Avaliación

2.1 • O profesor axusta os exames ao contido do explicado

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

2.2 • Estou de acordo co resultado recibido na avaliación.

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

2.3 • Grao de dificultade dos exames

Moita Bastante Normal Pouca Moi pouca

2.4 • Creo que na miña nota merezo un

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. Ambiente e comportamento do profesor en clase

3.1 • O ambiente en clase é:

1. Revolto e desordenado. 2. Adecuado para impartir clase. 3. Serio e aburrido.

3.2 • O comportamento do profesor en clase é:

1. Non domina a clase. 2. Deixa moitas liberdades. 3. Esixe demasiado de nós. 4. Adecuado.

3.3 • O trato recibido polo profesor en clase é:

1. Non me ten respecto. 2. Faltoume ao respecto nalgunhas ocasións. 3. Síntome satisfeito/a co trato recibido.

4. Valoración global (nunha escala de 0 a 10)

4.1 • O nivel de dificultade desta materia é: (0=Moi fácil / 10=moi difícil)

4.2 • O meu nivel de satisfacción coa asistencia ás clases: (0=Moi insatisfeito / 10=moi satisfeito)

4.3 • En termos xerais puntúa ó profesor

MODELO ENQUISA ALUMNADO - AVALIACIÓN MATERIA E PROFESORA DE MÚSICA

1. Organización e planificación

1.1 • A profesora explica con claridade os contidos da materia

Moita Bastante Regular Pouca Moi pouca

1.2 • A profesora mostra coñecer suficientemente os contidos da materia

Moito Bastante Normal Pouco Moi pouco

1.3 • A profesora desenvolve na aula os contidos de xeito organizado

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.4 • A profesora resolve ben as dúbidas ou preguntas

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.5 • A profesora presenta cuestións para o debate e a discusión

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.6 • A profesora fomenta a participación activa nas clases

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

1.7 • As audicións son apropiadas ao explicado

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

2. Avaliación

2.1 • A profesora axusta os exames ao contido do explicado

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

2.2 • Estou de acordo co resultado recibido na avaliación.

Moito Bastante Regular Pouco Moi pouco

2.3 • Grao de dificultade dos exames

Moita Bastante Normal Pouca Moi pouca

2.4 • Creo que na miña nota merezo un

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3. Ambiente e comportamento da profesora en clase

3.1 • O ambiente en clase é:

1. Revolto e desordenado. 2. Adecuado para impartir clase. 3. Serio e aburrido.

3.2 • O comportamento da profesora en clase é:

1. Non domina a clase. 2. Deixa moitas liberdades. 3. Esixe demasiado de nós. 4. Adecuado.

3.3 • O trato recibido pola profesora en clase é:

1. Non me ten respecto. 2. Faltoume ao respecto nalgunhas ocasións. 3. Síntome satisfeito/a co trato recibido.

4. Valoración global (nunha escala de 0 a 10)

4.1 • O nivel de dificultade desta materia é: (0=Moi fácil / 10=moi difícil)

4.2 • O meu nivel de satisfacción coa asistencia ás clases: (0=Moi insatisfeito / 10=moi satisfeito)

4.3 • En termos xerais puntúo ó profesor

X Materias pendentes ↑

En todos os casos nos que os/as alumnos/as pasen de 2º a 3º, ou de 3º a 4º, coa materia suspensa, insistirase nos contidos do curso anterior facilitándolles material e facéndolles un seguimento mensual, sendo fundamental que realicen as tarefas encomendadas e a súa asistencia ás reunións que se convoquen no Departamento para superar a área suspensa. As tarefas consistirán principalmente na lectura de libros, realización de comentarios, escoita de audicións... Actividades que non supoñan un peso excesivo para o curso no que xa está inmerso o alumno ou alumna. De non confeccionar estas tarefas realizarán dúas probas (dous parciais) e se fose necesario unha proba final arredor do mes de maio. De xeito similar actuaríase en caso de que a materia suspensa fose a de 1º Bacharelato.

Utilizarase como hora de reunión cos pendentes tanto recreos como horas pola tarde fóra do horario lectivo do alumnado.

29 Xaneiro	17:00	1º Parcial
15 Abril	17:00	2º Parcial
Maio		FINAL

Alumnado coa materia pendente:

Couto Pérez Pablo (4ºB)	Pendente 3º
Covelo Blanco Fernando (4ºB)	Pendente 3º

XI Acreditación conocimientos previos materias Bacharelato ↑

Non é de aplicación.

XII   **Avaliación inicial** ↑

O Departamento de música do IES Chapela consta de tres profesores. Unha profesora encargada do curso de 2º ESO, e dous profesores que imparte en 3º e 4º ESO, e 1º. Existe un coñecemento e seguimento do alumnado, non moi numeroso, que non fai necesario a realización dunha avaliación inicial en 4º ESO e 1º Bacharelato.

No caso de 2º ESO recibimos por primeira vez ao alumnado na Aula de Música, xa que no curso de 1º ESO non se imparte a materia. Este alumnado vén coa experiencia musical da primaria. Nas primeiras semanas de clase realízase con eles unha sinxela avaliación inicial consistente en cuestionarios sobre gustos musicais, experiencias musicas á marxe da aula... que tratan de obter información básica sobre cada alumno e alumna de cara ao comezo das clases. Non vemos necesario realizar unha proba formal, propiamente dita, xa que o propio nivel de 2º ESO é ben básico e de iniciación.

En canto a 3º, e co cambio de profesor, realízase unha reunión de Departamento onde se intercambia información do alumnado que pasa de 2º a 3º, as súas dificultades, sobredotación en caso de existir, puntos débiles do ano pasado... Logo do inicio das clases mediante un repaso de contidos de 2º, téntase comezar cun exame que recolla contidos pasados no primeiro mes de curso, e que dalgún modo nos sirva tamén de avaliación inicial.

XIII Medidas de atención á diversidade ↑

Alumnado repetidor

Naqueles casos nos que un alumno ou alumna repita curso e teña cursado xa a materia de música o ano anterior, a súa situación terase en conta de dous xeitos diferentes.

- a) Se non superou a materia o ano anterior faráselle un seguimento especial co fin de que non se volva repetir a mesma mala cualificación.
- b) Se, pola contra, superou a materia de maneira folgada, estudarase algunha medida de ampliación, ou mesmo algunha tarefa diferente á do resto do grupo para non caer na repetición de contidos e experiencias do ano pasado. (Nesta última situación non temos ningún caso no presente curso escolar)

González Juanes,Iván	Repite 2º ESO Materia suspensa (3)
Marco Barbosa, Marcos A	Repite 2º ESO Materia Aprobada (5)
Pillado Castro, Olalla	Repite 2º ESO Materia aprobada (6)
Castro Viaño , Roberto	Repite 2º ESO Materia suspensa (1)
Espiño García, Joel	Repite 2º ESO Materia suspensa (4)
Antúnez Otero ,Katia	Repite 3º ESO Materia aprobada (7)
Bouza Lago, Ainara	Repite 3º ESO Materia suspensa (4)
García Comesaña, Miguel	Repite 3º ESO Materia suspensa (6)
Martínez Buceta, Kevin	Repite 3º ESO Materia suspensa (4)
Rodríguez Román, Alexandre	Repite 3º ESO Materia suspensa (4)
Sánchez Lago,Yaiza	Repite 3º ESO Materia aprobada (5)
Alves Baamonde,Javier Jesús	Repite 4º ESO Materia aprobada (5)
Covelo Vidal, Javier	Repite 4º ESO Materia aprobada (9)
Juan González, Daniel	Repite 4º ESO Materia aprobada (9)
Dios Iglesias, Raúl de	Repite 1ºBach B
Rodríguez Pazos, María	Repite 1ºBach B
Sarandeses González, Samuel	Repite 1ºBach B

Alumnado con sobredotación

Do mesmo xeito que desde este Departamento se terán en conta as dificultades do alumnado para superar a materia, tamén se poñerá especial fincapé naquel alumnado que conte con capacidades, formación, ou coñecementos musicais por riba do grupo. Co comezo de curso valoramos esta circunstancia para asignarlles tarefas máis complexas, papeis máis destacados nas interpretacións da aula, ou algunha actividade que permita expresar esas capacidades. Tamén se recomendará ao alumnado que curse ensinanzas profesionais no conservatorio a validación da materia de música e mesmo dunha optativa para que poida

simultanear os estudos musicais cos de secundaria e bacharelato da mellor forma posible.

XIV Elementos transversais ↑

Contribución ao proxecto lector

En relación co proxecto lector do centro dirixido a fomentar a lectura e escritura e a potenciar o uso da Biblioteca, o Departamento tratará de apoiar o mesmo en distintos niveis.

2º ESO Visitas guiadas á biblioteca co fin de dar a coñecer as fontes coas que conta o Departamento. Busca de libros: manexo de fichas e bases de datos.

3º ESO Como en anteriores anos desenvolverase unha unidade de lectura de poesía incluída na programación e que xa ten dado resultados como o Podcast de "No corazón unha arela" ou o máis recente "Celso Emilio, ferreiro das palabras aceirudas" que pode ser consultado no portal de YouTube <http://www.youtube.com/watch?v=9DIzzygvECc>. O alumnado seleccionará poesías de libros buscados na biblioteca e traballarase na recitación e declamación dos textos.

3º e 4º ESO: Elaboración de traballos nos que se terá moi en conta a adquisición das competencias básicas de escritura en canto a boa redacción, ortografía...

Bacharelato: Bibliografía e realización de traballos de investigación.

Ademais disto o Departamento colaborará co profesorado encargado da biblioteca en calquera actuación que se desenvolva na mesma e que estea relacionada coa música: audicións comentadas, música de ambiente, compra de rexistros musicais...

Contribución ao plan TIC

Se en todas as materias a introdución das novas tecnoloxías é un feito crecente e necesario, no caso da música amósasenos a día de hoxe un fenómeno indispensable. O salto cualitativo dado na gravación e reprodución do son, así como

a súa unión co mundo da imaxe, supón para nós un piar básico no noso quefacer pedagóxico. Continuando o fío de traballos realizados en cursos pasados, proseguimos agora con novos retos.

Como obxectivos planeamos empregar e optimizar o material audiovisual e informático do Departamento, e do Centro, convertendo o seu uso en algo inherente á práctica pedagóxica cotiá. Crear e reformar materiais informáticos utilizados na materia como recursos didácticos, actualizar e mellorar a páxina Web do Departamento de Música e ofrecer ao alumnado produtos audiovisuais nos que sexa o/a protagonista.

Entre algunhas das propostas metodolóxicas e actividades propoñemos:

- **Gravación con karaoke**, dirixida principalmente a alumnos/as de **2º ESO** que teñen na frauta de pico unha das súas principais ferramentas para acercarse ao mundo da música. Trátase de gravar a súa participación solista por riba dun acompañamento musical pregravado e que poidan logo escoitalo.
- **Recitando na aula**, dirixida a **3º ESO**, consiste na gravación de poesías nas voces do alumnado ás que logo se lle engade música que se coordina cunha presentación de imaxes. En colaboración co Equipo de Dinamización da Lingua Galega, propoñemos para o curso 2017/18, un monográfico sobre algunha ou algún poeta. Tras editar en CD o traballo, colgarase na páxina Web do Departamento a modo de Podcast.
- **Facendo música**. Edición dun CD gravando por pistas, voces e instrumentos dos/as alumnos/as de **4º ESO** e **1º Bacharelato**.
- **Paisaxe sonora**. Elaboración da paisaxe sonora de Chapela co alumnado de 4º ESO. Tratarase de gravar os distintos sons da parroquia e logo aloxalos nunha páxina web.

- **As voces do IES Chapela** tratará de gravar nunha breve intervención a os/as alumnos/as, profesores/as durante o curso 2017/18. O obxectivo é poñer os cimentos dunha paisaxe sonora vocal que pode complementarse en anos posteriores e enriquecerse con voces gravadas desde o ano 1993.

Contribución ao plan de convivencia

Favorecidos por contar con non demasiados alumnos e alumnas por grupo nesta materia, o traballo diario na aula será un dos medios máis adecuados para fomentar o desenvolvemento das habilidades sociais de cooperación entre o alumnado. Ante calquera conflito que poida xurdir na aula, empregaremos técnicas de resolución pacífica, buscando especialmente o desenvolvemento de empatía entre os educandos. O propio tratamento dos temas transversais está moi relacionado con esta contribución ao plan.

A acción educativa do noso Departamento terá como obxectivo a formación humana do noso alumnado e fomentará valores como a igualdade, a tolerancia, a non violencia e o respecto aos demais. Na medida da nosas posibilidades, axudaremos a resolver os problemas derivados das malas condutas e fomentaremos a harmonía e o respecto mutuo dentro e fóra da aula.

Neste curso elaboraremos materias para unha Aula de Convivencia que se poñerá en funcionamento en poucas semanas. Trátase de que a mesma non sexa unha aula de castigo, senón unha aula onde reflexionar sobre os conflitos e poder seguir traballando.

Temas transversais

Educación do consumidor

Os/As alumnos/as deberán aprender a discriminar os múltiples intereses que conclúen no consumo habitual de música e reforzar opcións persoais ben

fundamentadas. É tal a presión dos intereses comerciais que aprender a diferenciala e a consumila cun criterio de calidade constitúe un xeito de aprender a desenvolverse na sociedade de consumo.

Esta aprendizaxe ademais é extrapolable a outros aspectos da vida real, e por suposto é un xeito tamén, de acadar unha educación funcional que implique modos de comportamento na vida real fóra do Instituto. Centraremos principalmente esta aprendizaxe no curso de 4º ESO.

A igualdade entre sexos

A miúdo en música danse determinadas actitudes estereotipadas asociadas a un sexo determinado coma por exemplo o asociar instrumentos que producen moito estrondo (bombo, pratos, caixa...) ao sexo masculino mentres que para o feminino se reserva outro tipo de instrumental máis melódico e de son máis agradable (fautas, carillóns,...). Trátase en definitiva de corrixir estas divisións. Centraremos principalmente esta aprendizaxe no curso de 2º ESO.

Por suposto que a nivel histórico trátase ademais de facer visible ás mulleres que na Hª da música tiveron un papel primordial, ben naquelas ocupacións que a historia si valorou (compositoras, intérpretes...) ben noutras que quedaron relegadas a un segundo plano por ser desenvolvidas principalmente por mulleres (profesoras de música, bailarinas, cantantes tradicionais...). Centraremos principalmente este obxectivo en 3º ESO.

XV Actividades complementarias e extraescolares ↑

Durante o curso trataranse de realizar as saídas didácticas que sexan posibles tendo en conta a escasa oferta de programación de concertos para escolares e que non interfiran demasiado na marcha normal do curso. Ditas saídas, coordinadas coa Vicedirección do Instituto, terán carácter obrigatorio e serán obxecto dunha serie de actividades previas e posteriores ao concerto, incluíndose unha avaliación das mesmas. Tentarase que o maior número posible de alumnos/as poida participar nalgunha actividade atendendo a todos os cursos.

Non podemos fixar a estas alturas todas as saídas nin a súa correspondente data por depender das programacións de institucións públicas e privadas e da súa oferta de actividades musicais do noso interese, ademais das nosas posibilidades económicas.

Está previsto que a mediados de outubro, o alumnado de música de 4º ESO, realice un "paseo sonoro" por Chapela. Un percorrido pola parroquia paralelo ao exercicio auditivo co fin de establecer unha relación consciente co contorno para captar as variacións e riqueza acústica que este posúe.

Tamén temos concedido a asistencia a varios concertos no Auditorio de Galicia en Santiago de Compostela dirixido ao alumnado de música de ESO e Bach.

- 17-1 Romeo e Xulieta. Real Filharmonía Galicia. Música e Monicreques 2º ESO
- 7-2 O Flamenco e as outras músicas 4º ESO + Bach
- 3-3 Gallaecia, Gallaeciños. Música e Teatro 3º ESO

No programa dirixido a centros educativos de ESO e Bacharelato, do Teatro Afundación de Vigo, temos confirmada a asistencia ao programa de concertos de Clásica gratuítos "Quedamos no palco, quedamos coa clásica" do primeiro trimestre do curso 19/20 que se desenvolve fora do horario lectivo.

Por outro lado o Departamento de Música sempre estará predisposto a colaborar nas múltiples actividades que a Vicedirección do Centro, e sobre todo o EDLG, programa, e que teñen na música un dos seu valores máis fortes.

XVI Avaliación da Programación ↑

A avaliación da programación será paralela ao desenvolvemento da materia durante o curso escolar. Os indicadores de logro no proceso de ensino, expostos no apartado IX, reorientarán constantemente a marcha da programación. A propia memoria final de cada curso escolar será un punto final que avaliará a programación, pero sobre todo un punto de inicio para a súa mellora de cara ao seguinte curso escolar, como é o caso da presente. Nesta memoria final faremos unha especial análise dos resultados académicos acadados polo alumnado, analizando as súas causas e detectando aqueles puntos da programación que deben ser revisados.

Ofrecemos por última unha folla de rexistro que pode ser útil para valorar a nosa programación e tomar as medias de mellora oportunas.

	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades/temas/proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e a temporalización das unidades didácticas/temas/proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unidade, tema ou proxecto.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Asignación a cada estándar do peso correspondente na calificación.				
7. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
8. Asociación de cada estándar cos elementos transversais a desenvolver.				
9. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento.				
10. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
11. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
12. Adecuación do libro de texto (en caso de que se use).				
13. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
14. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
15. Adecuación do procedemento de acreditación de coñecementos previos.				
16. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos...				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun examen e dunha avaliación				
18. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.				
19. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria.				
20. Adecuación dos criterios establecidos para o seguemento de materias pendentes.				
21. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes.				
22. Adecuación dos exames, tendo en conta o valor de cada estándar.				
23. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
24. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
25. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
26. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
27. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
28. Adecuación do seguemento e da revisión da programación ao longo do curso.				
29. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
30. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Observacións: